

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Danmark - Justitsministeriet
Direktoratet for Kriminalforsorgen
1401 København K

Deres ref.
12-1111-0078

Vår ref.
12/6881 - KGB

Dato
12.12.2012

Anmodning fra Justitsministeriet i Danmark om bidrag til besvarelse av rekke spørsmål fra Det parlamentariske Retsudvalget

Vi viser til henvendelse av 8.oktober 2012 angående Det parlamentariske Retsudvalgets spørsmål.

Vi stiller nedenfor opp våre svar på henvendelsen og knytter de til de nummer som er oppgitt på spørsmålene:

Spørsmål 1077 og 1078

1.

Det er et sterkt fokus på holde en riktig bemanning i forhold til budsjett. Bemanningsplaner avtales med de tilsattes organisasjoner. Ved minimumsbemanning iverksettes korrigerende tiltak i form av reduserte oppgaver.

2.

Det er ikke utarbeidet en «best practice» om vaktplanlegging.

3.

Kriminalomsorgen har i mange år benyttet et IT-verktøy som heter GAT-SOFT turnus i bemanningsplanlegging og til oppdekking av vakter. Innføringen av dette verktøyet har vist seg meget kostnadseffektivt.

4.

Vi har ikke tall på dette, men det forekommer i stor grad i de fleste av våre enheter. Det foretas alltid risikovurderinger og iverksettes risikoreduserende tiltak i de tilfeller der en tilsatt oppholder seg alene på avdeling.

Spørsmål 1092

I et bedriftsøkonomisk perspektiv antas det generelt at store enheter fører til lavere gjennomsnittskostnader pr. enhet som følge av stordriftsfordeler. Kriminalvården i Sverige har vurdert at en fengselsenhet rundt 250 plasser er en hensiktsmessig størrelse i forhold til å utnytte stordriftsfordeler. I den størrelsesorden mener Kriminalvården at stordriftsfordeler best kan utnyttes i ulike støtte- og servicefunksjoner, og det åpner for en effektiv utnyttelse av personalet. Av andre fordeler med denne fengselsstørrelsen vises det til at dette plassantallet legger til rette for god rekruttering av spesialistfunksjoner. Det vises til at også store enheter kan tilegne seg de samme fordelene som mindre enheter ved å dele enheten opp i seksjoner (småskalafordeler). De innsatte kan deles i grupper, mens stordriftsfordelene kan oppnås i blant annet enhetens støtte- og servicefunksjoner. Fengslet kan gjennom sin størrelse tilby et bredt tilbud av klientprogrammer og varierte arbeidsoppgaver for personalet.

Kostnadstall fra 2010 i Norge viser ingen entydig sammenheng mellom kostnadsnivå og størrelse. Det er store variasjoner i kostnadsnivå mellom fengsler på samme sikkerhetsnivå, og mange fengsler med lavere sikkerhetsnivå har et kostnadsnivå som er høyere enn fengsler med høyt sikkerhetsnivå. Årsaken til de store forskjellene er sammensatt og skyldes til dels historiske forhold. Mange av de små enhetene har et høyt kostnadsnivå.

Staten eier Kriminalomsorgens bygningsmasse, men Kriminalomsorgen leier bygningene av en egen statlig instans som heter Statsbygg og disse forvalter og vedlikeholder bygningene.

Spørsmål 1098

Den nordiske tilbakefallsundersøkelsen, «Retur – En nordisk undersøgelse af recidiv blant klienter i kriminalforsorgen» mai 2010, gir dessverre ikke svar på dette spørsmålet. Det foreligger så langt vi kjenner til ikke forskning i Norge som kan si noe om dette. Det er usikkert om fengslenes størrelse i seg selv har noen særlig betydning for tilbakefallet. Det som sannsynligvis betyr mest er hva slags klientell institusjonen har, dvs. risikoprofilen til de innsatte. Denne vil ofte være lavere ved små enheter med lav sikkerhet, og omvendt, høyere ved større enheter med høyere sikkerhet. Eventuelle forskjeller i residiv mellom mindre og større fengsler kan derfor skyldes forskjeller i belegget med hensyn til tilbakefallsrisiko og ikke størrelsen på fengselet. Norge har

lukkede enheter fra 16 plasser og opp til 387 plasser, samt alle variasjoner i mellom disse tall.

Spørsmål 1099

Den nordiske tilbakefallsundersøkelsen, «Retur – En nordisk undersøgelse af recidiv blant klienter i kriminalforsorgen» mai 2010, gir dessverre heller ikke svar på dette spørsmålet. Det foreligger så langt vi kjenner til ikke forskning i Norge som kan si noe om dette.

Norge legger imidlertid vekt på å ivareta innsattes ønsker om soningssted i best mulig grad og har stadfestet nærhetsprinsippet i Lov om gjennomføring av straff § 11.

Spørsmål 1101

Hovedregelen er at Kriminalomsorgen gjennomfører transport av domssonere. Jfr Retningslinjer til Lov om gjennomføring av straff mv og § 3.13 – «Transport av domfelte mellom ulike gjennomføringsformer».

Politiet skal etter anmodning bistå kriminalomsorgen i transport av domsinnsatte når sikkerhetsmessige hensyn gjør det påkrevet eller når det er i politiets interesse. Jfr Alminnelig tjenesteinstruks for politiet av 22.6.1990 § 11-1.

Hovedregelen er at politiet gjennomfører transport av varetektsinnsatte, jfr Alminnelig tjenesteinstruks for politiet av 22.6.1990 § 11-1.

Overføring av varetektsinnsatte til annet fengsel eller politiarrest av fengselsfaglige hensyn, kan besluttes av fengsel eller direktør på regionalt nivå i medhold av straffegjennomføringsloven §14. Det skal alltid innhentes forhåndsuttalelser og samtykke fra politi/påtalemyndighet. Transport utføres av fengslets tilsatte og kriminalomsorgen dekker utgiftene.

Det er under utarbeidelse retningslinjer for «Dekning av utgifter til transport av tiltalte/vitner/innsatte. Ansvarsfordeling mellom politi, kriminalomsorg og domstolene.» Et forslag har vært på høring hos politiet og kriminalomsorgen og retningslinjene planlegges å ferdigstilles i løpet av våren 2013.

Med hilsen

Knut Borgmo
seniorrådgiver

